॥ ३३ ॥ अपराणिअनुत्कृष्टानि ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ब्रह्मयोनिःब्रह्मोपलब्धिस्थानं ब्राह्मणजन्मेत्यर्थः ॥ ३८ ॥ तत्रकर्त्तव्यमाह तपइति ॥ ३९ ॥ वेत्तिआपरोक्ष्येण ॥ ४० ॥ ४१ ॥
॥ ४२ ॥ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ इंद्रियाणीति संधायभूतादीनिइंद्रियेभ्योतिरिक्तानिनसंतीत्यनुसंधायतानिसर्वाणिमनसासंप्रधारयेन्मनोमात्रेणावतिष्ठेत् ॥ ४६ ॥ क्षीणेइति यद्येतानिमनोमात्रविलसि
तानिनस्युस्तर्हिस्वप्नसंप्रज्ञातयोर्नप्रतीयेरन् अतःक्षीणंमनःकृतंचेत्निर्विकल्पेसुखमनुभवतःपुंसोजन्मसुखंसंसारसुखंपुत्रकलत्रपरिष्वंगजंनइष्यतेनइष्टंभवति ज्ञानेनात्मानुभवेनसंपन्नंसंयुक्तंसत्वंबुद्धिर्येषांतेषां

स्थलमापस्तथाकाशंजन्मचापिचतुर्विधं॥ अंडजोद्भिज्जसंस्वेदजरायुजमथापिच॥ ३३ ॥ चतुर्धाजन्मइत्येतद्भूतग्रामस्यलक्ष्यते ॥ अपराण्यथभूतानिखेच
राणितथैवच॥ ३४॥ अंडजानिविजानीयात्सर्वांश्चैवसरीसृपान्॥ स्वेदजाःकृमयःप्रोक्ताजंतवश्चयथाक्रमं॥ ३५ ॥ जन्मद्वितीयमित्येतज्जघन्यतरमुच्यते॥
भित्वातुपृथिवींयानिजायंतेकालपर्ययात्॥ ३६॥ उद्भिज्जानिचतान्याहुर्भूतानिद्विजसत्तमाः ॥ द्विपादबहुपादानितिर्यग्गतिमतीनिच॥ ३७॥ जरायुजानि
भूतानिविकृतान्यपिसत्तमाः॥ द्विविधाखलुविज्ञेयाब्रह्मयोनिःसनातनी ॥ ३८ ॥ तपःकर्मचयत्पुण्यमित्येषविदुषांनयः॥ विविधंकर्मविज्ञेयमिज्यादानंचत
न्मखे॥ ३९॥ जातस्याध्ययनंपुण्यमितिवृद्धानुशासनं॥ एतद्योवेत्तिविधिवद्युक्तःसस्याद्द्विजर्षभाः॥ ४० ॥ विमुक्तःसर्वपापेभ्यइतिचैवनिबोधत ॥ आकाशं
प्रथमंभूतंश्रोत्रमध्यात्ममुच्यते॥ ४१ ॥ अधिभूतंतथाशब्दोदिशश्चात्राधिदैवतं ॥ द्वितीयंमारुतंभूतंत्वगध्यात्मंचविश्रुतं॥ ४२ ॥ स्प्रष्टव्यमधिभूतंतुविद्युत्त
त्राधिदैवतं॥ तृतीयंज्योतिरित्याहुश्चक्षुरध्यात्ममिष्यते॥ ४३॥ अधिभूतंततोरूपंसूर्यस्तत्राधिदैवतं॥ चतुर्थमापोविज्ञेयंजिह्वाचाध्यात्ममिष्यते॥ ४४॥ चंद्रो
धिभूतंविज्ञेयमापस्तत्राधिदैवतं॥ यथावदध्यात्मविधिरेषवःकीर्त्तितोमया॥ ४५ ॥ ज्ञानमस्यहिधर्मज्ञाःप्राप्तंज्ञानवतामिह ॥ इंद्रियाणींद्रियार्थाश्चमहाभूता
निपंचच॥ सर्वाण्येतानिसंधायमनसासंप्रधारयेत्॥ ४६॥ क्षीणेमनसिसर्वस्मिन्नजन्मसुखमिष्यते॥ ज्ञानसंपन्नसत्त्वानांतत्सुखंविदुषांमतं॥ ४७॥ अतः
परंप्रवक्ष्यामिसूक्ष्मभावकरींशिवां ॥ निवृत्तिंसर्वभूतेषुमृदुनादारुणेनच ॥ ४८ ॥ गुणागुणमनासंगमेकचर्यमनंतरं ॥ एतद्ब्रह्ममयंवृत्तमाहुरेकपदंसुखं ॥
॥ ४९॥ विद्वान्कूर्मइवांगानिकामान्संहृत्यसर्वशः॥ विरजाःसर्वतोमुक्तोयोनरःससुखीसदा॥ ५०॥

ज्ञानसंपन्नसत्वानां ॥ ४७ ॥ अतइति
मनसइतिशेषः सूक्ष्मभावकरींसूक्ष्मत्वकरींनिवृत्तिंवक्ष्यामि मृदुनाछंदतः दारुणेनदृढयोगेन सर्वभूतेषुब्राह्मणादिषुकर्त्तुंयोग्यामितिशेषः ॥ ४८ ॥ गुणाःशौर्यौदार्यविद्वत्त्वतपस्वित्वादयोदर्पहेतुत्वादगुणाइवय
स्मिन्वृत्तेतद्गुणागुणं अतएवअनासंगंअहंकर्त्तामभेदमर्जितमित्यभिमानशून्यं एकचर्यंएकांतवासः अनंतरंनिरस्तसमस्तभेदंअविच्छिन्नंवा ब्रह्ममयंब्राह्मणजातिप्रधानं एकपदंसर्वसुखगर्भं ॥ ४९ ॥ ५०॥

Digitized by Google